

**TIESLIETU MINISTRIJAS UN
LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBAS**

SARUNU PROTOKOLS

Rīgā

2007. gada 21. jūnijā.

Sarunas vada: Tieslietu ministrijas valsts sekretārs Mārtiņš Bičevskis un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis Andris Jaunsleinis.

Sarunā piedalās:

Gaidis Bērziņš	tieslietu ministrs
Mārtiņš Panke	ministra preses sekretārs
Mārtiņš Bičevskis	valsts sekretārs
Ilze Juhansone	valsts sekretāra vietniece stratēģijas jautājumos
Gundars Kauliņš	Stratēģijas departamenta direktors
Olga Zeile	Nozaru politikas departamenta direktore
Sanita Mertena	Valststiesību departamenta direktora p.i.
Inita Ilgaža	Tiesu sistēmas politikas nodaļas vadītāja
Egita Fridrihsone	Tiesu sistēmas uzraudzības nodaļas vadītāja
Ingrīda Viša	Stratēģijas departamenta direktora vietniece
Mārtiņš Lazdovskis	Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors
Inese Kalniņa	Tiesu administrācijas direktora vietniece
Andris Jaunsleinis	LPS priekšsēdis
Sanita Šķiltere	LPS padomniece finanšu jautājumos
Vineta Reitere	LPS priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos
Dace Zvirbulē	LPS priekšsēža padomniece sabiedrisko attiecību jautājumos
Jānis Piešiņš	LPS padomnieks reģionālās attīstības jautājumos
Māris Pūķis	LPS priekšsēža vecākais padomnieks
Regīna Lazdāne	Ventspils pilsētas domes Juridiskās nodaļas pārstāve
Ināra Papina	Rīgas domes pašvaldību ieņēmumu pārvaldes priekšnieka vietniece
Inita Peļnēna	Liepājas pilsētas domes Juridiskās daļas vadītāja
Fridrijs Bokišs	Ludzas pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks
Anatolijs Kriviņš	Daugavpils pilsētas domes Juridiskā departamenta jurists

Protokolē:

Sandra Segliņa Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Sarunas sāk plkst. 11.00

Darba kārtības jautājumi:

1. Nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību aktualizācija, ar to saistītie pasākumi un problēmas.
2. Administratīvo sodu piedziņas problēmas.
3. Administratīvo tiesu attīstība un procesa efektivizācija.
4. Problēmas, kas saistītas ar administratīvo aktu izpildi par Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu.
5. Dzīvokļu īpašumu reģistrācijas zemesgrāmatā problēmjaudājumi.
6. Par likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. panta piemērošanu un interpretāciju.
7. Publisko pasākumu civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (nepieciešamais finansējums).

I Panāktā vienošanās

1. Nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību aktualizācija, ar to saistītie pasākumi un problēmas.

- Latvijas Pašvaldību savienība (turpmāk – LPS) līdz 2007. gada 1. septembrim Tieslietu ministrijas (turpmāk – TM) darba grupai iesniedz savus priekšlikumus par kadastrālās bāzes vērtību metodikas uzlabošanu.
- Kadastrālo bāzes vērtību spēkā stāšanās termiņš ir atkarīgs no nodokļu politikas izmaiņām; neatkarīgi no ieviešanas termiņa īpaša uzmanība jāpievērš sabiedrības informēšanas pasākumiem.
- Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD) veiks sabiedrības papildu informēšanu attiecībā uz izmaiņām zonējumos un kadastrālajām bāzes vērtībām.

2. Administratīvo sodu piedziņas problēmas.

- LPS rakstiski sagatavos priekšlikumus par izņēmumu gadījumu skaita paplašināšanu administratīvo sodu piedziņai no nepilngadīgo personu vecākiem.
- TM turpinās darbu pie jaunā Administratīvo sodu likumprojekta, paredzot tajā kā administratīvo sodu piemērot piespiedu darbu, ko izpildīs Probācijas dienests, kā arī ļaunprātīgas izvairīšanās gadījumā paredzot kriminālatbildību.

3. Administratīvo tiesu attīstība un procesa efektivizācija.

- LPS trīs nedēļu laikā (līdz 2007. gada 16. jūlijam) sniedz TM priekšlikumus par to, kurās lietās normatīvi jānosaka, ka administratīvais akts stājas spēkā neatkarīgi no pārsūdzēšanas.
- LPS līdz 2007. gada 1. novembrim sniedz TM priekšlikumus par nekustamā īpašuma nodokļa paziņojuma un kadastrālās vērtības kā administratīvā akta nepieciešamību.
- izstrādājot grozījumus Administratīvā procesa likumā, TM izvērtēs LPS iesniegtos priekšlikumus.

4. Problēmas, kas saistītas ar administratīvo aktu izpildi par Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu.

- TM 2007. gada 2. pusgadā organizē sanāksmi, lai vienotos par iespējamajiem risinājuma variantiem mehānismam, kas regulē administratīvo aktu izpildi par Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu, tai skaitā grozījumu izdarīšanu Būvniecības likumā. Sanāksmē pieaicināmi pārstāvji arī no Iekšlietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, LPS un Rīgas pilsētas domes.

5. Dzīvokļu īpašumu reģistrācijas zemesgrāmatā problēmjautājumi.

- TM sagatavo skaidrojošu vēstuli Liepājas pilsētas domei par normatīvo aktu piemērošanu jautājumā par dzīvojamās mājas atsevišķu dzīvokļu ierakstīšanu zemesgrāmatā uz pašvaldību vārda.

6. Par likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. panta piemērošanu un interpretāciju.

- TM sagatavo vēstuli Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (turpmāk tekstā – KNAB) ar lūgumu izvērtēt likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. pantā ietvertu tiesību normu atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma principiem.
- Jautājums izskatāms Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) un LPS sarunās.

7. Publisko pasākumu civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (nepieciešamais finansējums).

- TM darba grupas (MK 2007. gada 8. maija protokollēmums Nr.28 4.§) ietvaros līdz 2007. gada 1. septembrim izvērtēs Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā publisku pasākumu organizatoriem noteikto pienākumu apdrošināt civiltiesisko atbildību.

- jautājums par nepieciešamo finansējumu publisku pasākumu civiltiesiskās atbildības obligātajai apdrošināšanai jārisina MK un LPS sarunās.

II Diskusiju izklāsts

1. Nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību aktualizācija, ar to saistītie pasākumi un problēmas.

S. Šķiltere – jautā, vai ir kaut kādas izmaiņas pēc 2007. gada 8. maija saskaņošanas sanāksmes, kurā tika panākta vienošanās par lielāko daļu jautājumu.

M. Bičevskis – informē, ka atbilstoši minētajā saskaņošanas sanāksmē panāktajai vienošanai MK ir iesniegti trīs normatīvo aktu projekti (MK noteikumu projekts „Noteikumi par lauku nekustamo īpašumu grupas kadastrālo vērtību bāzi”, MK noteikumu projekts „Noteikumi par dzīvojamās apbūves nekustamo īpašumu grupas kadastrālo vērtību bāzi” un MK noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 3. janvāra noteikumos Nr. 19 „Noteikumi par kadastrālo vērtību bāzi””), kurus plānots izskatīt MK sēdē 2007. gada 26. jūnijā. Norāda, ka nekādu izmaiņu pēc saskaņošanas sanāksmes nav, tiek gaidīts valdības lēmums.

M. Lazdovskis – uzsver, ka jautājums par kadastrālajām bāzes vērtībām ir skatāms politiski un gala lēmumu pieņemts MK.

S. Šķiltere – lūdz tieslietu ministra viedokli par kadastrālo bāzes vērtību jautājumiem.

G. Bērziņš – apzināmies, ka kadastrālās bāzes vērtības pieaug un līdz ar tām notiek arī nodokļu sloga palielinājums. Uzsver, ka jautājumu nevar virzīt, nesaskaņojot ar nodokļu politiku. Ministrs ir aicinājis koalīcijas partnerus uz diskusiju ar ierosinājumu risināt jautājumu, lai sabiedrībai nerastos nodokļu slogs. Finanšu ministrija ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu "Priekšlikumi nekustamā īpašuma nodokļa pilnveidošanai, ar mērķi novērst būtisku nekustamā īpašuma nodokļa sloga palielināšanu iedzīvotājiem".

A. Jaunsleinis – norāda, ka neatkarīgi no nodokļu politikas izmaiņām būtisks ir jautājums par kadastrālo bāzes vērtību stāšanās spēkā laiku (2008. gada 1. janvāris vai 2009. gada 1. janvāris) no informācijas pieejamības nodokļu maksātājiem aspekta. Atsaucas uz piemēru par pāriešanu no nekustamo īpašumu bilances uz kadastrālajām vērtībām, kad, lai arī tika veikti informēšanas pasākumi, liela daļa nodokļu maksātāju izteica neapmierinātību par informācijas trūkumu. Ja kadastrālās bāzes vērtības stājas spēkā 2009. gadā, tad nodokļu maksātāju informēšanas pasākumiem atliek ilgāks laika periods un ir jāvienojas par informēšanas veidiem. Ja tiek panākta vienošanās par 2008. gadu, ņemot vērā, ka ir jāveido nākamā gada budžets, tad līdz šī gada 1. oktobrim jābūt skaidrībai par minētajiem informēšanas pasākumiem. Uzsver, ka termiņš ir svarīgs arī no pašvaldību ieņēmumu plānošanas aspekta. Saskaņošanas sanāksmē tika panākta vienošanās par 2009. gadu.

G. Bērziņš – pauž viedokli, ka, ja nav atbilstošas nodokļu politikas, tad par termiņu jānosaka 2009. gads, savukārt, ja ir, tad – 2008. gads.

M. Lazdovskis – VZD strādā pie tā, lai, ja izmaiņas stājas spēkā 2008. gadā, VZD mājas lapā būtu pieejama visa informācija par kadastrālajām bāzes vērtībām.

S. Šķiltere – norāda, ka arī saskaņošanas sanāksmē tika panākta vienošanās par informācijas ievietošanu VZD mājas lapā un ka 2006. gada TM un LPS sarunās jau ir bijusi diskusija par minēto jautājumu. Aicina rast risinājumus sabiedrības informēšanas pasākumiem, jo līdzšinējā prakse neveicina informācijas pieejamību.

M. Bičevskis – uzsver, ka prioritārais ir informācijas izskaidrošana ar masu mediju starpniecību. Tas, ka persona ir saņēmusi informāciju (paziņojumu?) par nodokļa apjomu, vēl nenozīmē, ka informācija ir izprasta, un tas var radīt nelietderīgu līdzekļu izlietojumu.

M. Lazdovskis – kadastrālās vērtības ir bāze, no kuras tiek rēķināts nodokļu apmērs. Pašreiz nav saņemta oficiāla informācija no FM par to, kādi būs ierosinājumi attiecībā uz nodokļu politiku. Nodokļu maksātājus pamatā interesē nodokļu apjoms, nevis kadastrālā vērtība un, ja aprēķināšanas metodika būs komplicēta un nebūs iespējams aprēķināt nodokļu apjomu, tad informēšanas procesā jāiesaistās pašvaldībām. No VZD tiktu nodrošināta informācija par kadastrālajām vērtībām, taču pašvaldību uzdevums būtu informēt nodokļu maksātājus par nodokļu apjomu.

A. Jaunsleinis – atzīmē, ka informācijas saņēmēju skaits ir daudz lielāks nekā iepriekšējos gados un no tiem interneta lietotāju skaits ir salīdzinoši daudz mazāks. Salīdzināšanai, neskatoties uz to, ka ir bijušas diskusijas ar uzņēmējiem, sniegta liela apjoma informācija iepriekšējos gados, tomēr izpratne ir nepietiekama. Uzsver, ka informēšanas pasākumiem nepieciešamo līdzekļu apjoms būs svarīgs, ja kadastrālo vērtību svārstības būs būtiskas, jo no tā būs atkarīgs, kādā veidā tiks organizēts informēšanas darbs. Ierosina, ka, ja kadastrālo vērtību svārstības būs būtiskas, tad nodokļu maksātājam paziņojums par nodokļu maksājumu tiktu izsūtīts ātrāk.

M. Bičevskis – piekrt, ka sabiedrības informēšanai jāpievērš īpaša nozīme, sevišķi, ja lēmums par izmaiņām tiek pieņemts īsā termiņā. Uzsver, ka, ja arī lēmuma pieņemšanas termiņš ir garš, sabiedrība uz izmaiņām reaģē tikai tad, kad ar tām reāli sakaras.

S. Šķiltere – atsaucoties uz sarunām pieteikto jautājumu par zonējumu un kadastrālo bāzes vērtību sabiedriskās apspriešanas nepieciešamību, par ko saskaņošanas sanāksmē netika panākta vienošanās, norāda, ka visi spēkā esošie zonējumi un kadastrālās vērtības ir tikuši publiski apspriesti. Pašreiz spēkā esošajos normatīvajos aktos nav paredzēta zonējumu un kadastrālo vērtību publiska apspiešana. Sabiedrība nav informēta, to var uzskatīt par formālu. Arī TM un LPS 2006. gada sarunās M. Bičevskis uzsvēra, ka sabiedrības informēšana ir svarīga. Uzver, ka nodokļu aspekts ir nozīmīgs, tomēr LPS vairāk interesē tiesiskā pēctecība – jautājumu lokā, kur līdz šim notikusi sabiedrības informēšanas un iesaistīšana, pašreiz VZD tikai formāli pašvaldībām ir izsūtījis informāciju par zonējumiem un kadastrālajām vērtībām.

M. Lazdovskis – norāda, ka zonējuma un kadastrālo bāzu vērtību noteikšanas uzdevums ir noteikt nekustamo īpašumu vērtību, balstoties uz dažādiem iepriekš definētiem objektīvi iegūtiem datiem un normatīvā aktā noteiktu aprēķinu kārtību, kuru pēc iespējas mazāk ietekmē dažādi subjektīvi faktori. Līdz šim vērtību bāzes izstrāde tikai pa atsevišķām pašvaldībām un dalīti zemei un ēkām deva nekvalitatīvus rezultātus, jo pašvaldības politiski ietekmēja rezultātus, kā arī liela daļa pašvaldību vispār nerosināja vērtību aktualizāciju. Pašreiz ir noteikts, ka no pašvaldībām ir jāpiedalās profesionāliem konsultantiem, kuri palīdz ar informāciju, kas ir pašvaldību rīcībā, lai pamatotāk varētu noteikt zemes vērtību zonu robežas un zonu izplatību. VZD neredz iespējas, kā varētu veikt visu pašvaldību iedzīvotāju sabiedrisko apspriešanu, jo pašvaldību starpā nav konsekvences – vieni vēlas sabiedrisko apspriešanu, savukārt citi to neinicē. VZD nesaskata problēmu, ka pašvaldības par vērtību izmaiņām varētu informēt iedzīvotājus, izvietojot informāciju pie ziņojumu dēļa pašvaldībās.

M. Bičevskis – uzsver, ka jautājums par nodokļu apmēra noteikšanu netiek apspriests publiski, sabiedrība var tikt iesaistīta tikai kritēriju apspriešanā līdz lēmuma pieņemšanai. Aicina LPS sniegt pašvaldību sagatavotos priekšlikumus par kadastrālo vērtību noteikšanas metodikas pilnveidošanas iespējām TM izveidotajai darba grupai līdz šī gada 1. septembrim, lai divās kārtās varētu metodiku izstrādāt – pirmajā kārtā rast īstermiņa risinājumus un otrajā kārtā līdz 2008. gadam pilnībā izstrādāt kadastrālo vērtību noteikšanas metodiku.

S. Šķiltere – skaidro, ka LPS respektē MK lēmumu, ka pašvaldībām nav tiesību pieņemt lēmumu saskaņot vai nesaskaņot noteiktās vērtības. Iebildumi bija nevis par pašvaldību tiesībām, bet gan par sabiedrības tiesībām tikt informētai par zonējumu robežām un zonējumu vērtību bāzi. LPS

uzsver, ka tiesiskai pēctecībai ir jābūt. Tā kā iepriekš sabiedrības viedoklis ir ticis ņemts vērā, tad, arī mainot vai izstrādājot jaunas vērtības un nosakot jaunus zonējumus, ir jānotiek publiskai apspriedei. LPS arī turpmāk uzturēs minēto pretenziju. Piekrīt, ka kadastrālās vērtības ietekmē nodokļu izmaiņas, taču norāda, ka kadastrālās vērtības ietekmē arī katra īpašuma vērtību, ko izmanto ne tikai nodokļa aprēķinam un būtu nepieciešamība arī turpmāk veikt sabiedrisko apspriešanu.

M. Lazdovskis – informē, ka jau šobrīd VZD mājas lapā ir iespējams iepazīties ar visām vērtību zonām un kadastrālajām bāzes vērtībām. Vēlreiz norāda, ka pašreiz nav skaidrs, kā praktiski var veikt 528 dažādu pašvaldību zonējumu apspriešanu.

M. Bičevskis – norāda, ka jebkura pašvaldība, kas vēlas veikt sabiedrisko apspriešanu, to var darīt savā pašvaldībā, pēc tam iesniedzot priekšlikumus, tādā veidā paužot iedzīvotāju viedokli, taču nav iespējams šādu sabiedrisko apspriešanu iekļaut kopējā zonējumu un vērtību noteikšanas procesā kā sastāvdaļu. Nesaskata problēmas iedzīvotāju iesaistīšanā katrā pašvaldībā.

M. Bičevskis un S. Šķiltere – diskusija par to, kādā viedā pašvaldībās jāorganizē sabiedriskā apspriešana. S. Šķiltere uzsver, ka ar informācijas darbu jānodarbojas ne tikai pašvaldībai, bet arī VZD. M. Bičevskis norāda, ka informācija jau ir atrodama VZD mājas lapā, kā arī to, ka sabiedrības informēšana pašvaldībās notiek, informāciju izvietojot pie ziņojumu dēļa.

M. Bičevskis – rezumē: jautājums par kadastrālajām bāzes vērtībām skatāms Ministru kabineta sēdē 2007. gada 26. jūnijā; spēkā stāšanās termiņš ir atkarīgs no nodokļu politikas izmaiņām; neatkarīgi no ieviešanas termiņa īpaša uzmanība jāpievērš sabiedrības informēšanas pasākumiem; LPS sniegs priekšlikumu metodikas uzlabošanai, kopīgi strādās darba grupā, ja tiks uzaicināti; VZD veiks papildu sabiedrības informēšanu attiecībā uz izmaiņām zonējumos un kadastrālajām bāzes vērtībām.

2. Administratīvo sodu piedziņas problēmas.

V. Reitere – skaidro situāciju pašvaldībās attiecībā uz administratīvo sodu izpildes problēmām, atsaucoties uz Tukuma pilsētas domes piemēru. Ziņo par kopējo Tukuma pilsētas domes piespriesto administratīvo sodu skaitu, to izpildes statistikas datiem. Norāda, ka galvenā problēma ir administratīvo sodu piedziņa no nepilngadīgām personām, jo nereti reāli nav no kā piedzīt piespriesto naudas sodu, Civillikuma Ģimenes tiesību 197. pantā ir noteikts, ka nepilngadīgās personas vecāki neatbild ar savu mantu par piedziņām par bērnu neatļautu darbību, izņemot īpaši likumā noteiktus gadījumus. Ierosina grozīt Civillikuma minēto pantu, izskatot iespējas paplašināt izņēmuma gadījumus, kad bērna vecāki atbildētu ar savu mantu par piedziņām par bērnu neatļautu darbību. Arī no pilngadīgām personām piedzīt administratīvos sodus ir problemātiski. Norāda, ka piespriestā soda apmērs ir neliels, taču tiesu izpildītāju izdevumi ir salīdzinoši daudz lielāki. Tukuma pilsētas dome ir sniegusi informāciju, ka pēdējo divu gadu laikā ar sodu izpildītāju starpniecību nav piedzīts neviens piespriestais sods, jo ir konstatēts, ka pašvaldību izdevumi ir lielāki nekā piespriestais sods. Risinājums būtu piespiedu darba piemērošana.

S. Mertena – informē, ka attiecībā uz nepilngadīgajām personām šobrīd, ja ir konkrēti priekšlikumi, varētu veikt grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kā arī TM konceptuāli plānotajā jaunajā likumprojektā, kas stāsies spēkā 2009. gadā, paredzēt plašāku izņēmumu gadījumu skaitu, kad vecākiem varētu piedzīt naudas sodu par bērnu nodarījumiem. Attiecībā uz administratīvo sodu piedziņu no pilngadīgām personām atsauca uz 2006. gada 28. jūlija „Administratīvo sodu likumprojekta koncepciju”, kurā paredzēts, ka persona, pamatojoties uz objektīviem iemesliem, var izvēlēties piespiedu darbu ar attiecību par katru piespriesto latu atstrādāt vienu stundu sabiedriskā darba. Paredzēts, ka persona piespiedu darbu

veiks četras stundas dienā papildus pamatdarbam. Šobrīd rit darbs pie jaunā Administratīvo sodu likumprojekta, kas stāsies spēkā 2009. gadā.

M. Bičevskis – aicina LPS iesniegt priekšlikumus par izņēmumu gadījumu skaita paplašināšanu administratīvo sodu piedziņai no nepilngadīgo personu vecākiem. Norāda, ka jaunajā Administratīvo sodu likumprojektā paredzēts iestrādāt piespiedu piedziņas alternatīvas, kuras būtu daudz izdevīgākas gan valstij, gan personai. Nopietni tiek apsvērta iespēja, ka ļaunprātīgas soda neizpildes gadījumā sekos iespējamā kriminālatbildība. Tiek paredzēta pieaugošā soda iespējamība, kas būtiski varētu mazināt administratīvo sodu neizpildi.

Norāda, ka ir skaidrs problēmas risinājuma ceļš, kā arī tiek gaidīti LPS priekšlikumi attiecībā uz administratīvo sodu piedziņu no nepilngadīgo personu vecākiem.

V.Reitere- Jautā, kas iepriekšminētajā gadījumā būs uzraugošā institūcija piespiedu darbam izpildei.

M.Bičevskis- Izpildinstitūcija būs Valsts probācijas dienests.

3. Administratīvo tiesu attīstība un procesa efektivizācija.

A. Kriviņš – priekšlikums izveidot administratīvās tiesas Kurzemes, Vidzemes, Zemgales un Latgales reģionos, kas veicinātu tiesu pieejamību iedzīvotājiem. Par pamatojumu tiek minēts – pieprasījums no reģioniem, ir iespējams prognozēt administratīvo lietu skaitu katrā rajonā un reģionā. Neskatoties uz to, ka likumdošanā ir paredzēts rakstveida process, liela daļa personu vēlas piedalīties tiesas sēdēs un sniegt iespējamu papildinformāciju, iedzīvotājiem reģionos nereti ir problemātiski nokļūt līdz Rīgai. Piedāvājums veidot administratīvo tiesu Daugavpilī, jo pilsēta ir vislielākā Latgales reģionā, pastāv reāla iespēja nokomplektēt tiesu sastāvu no Daugavpils Universitātes absolventiem, kā arī ir jau paredzētas trīs ēkas, kuras varētu izmantot tiesas izveidei.

G. Bērziņš – šobrīd rit darbs pie risinājumu variantiem, kas atvieglotu situāciju administratīvo lietu izskatīšanā, un viens no tiem paredz, ka rajonu apgabaltiesās papildus tiks veidoti administratīvo tienešu sastāvi. Daugavpils piedāvājums tiks izvērtēts. Uzver, ka nevar neko konkrēti apsolīt, taču reģionālā principa pieeja tiks ņemta vērā administratīvo tiesu attīstības un procesa efektivizācijas plānošanā.

I. Ilgaža – precizē, ka no 2008. gada februāra 8 tiesneša stažieri uzsāks apmācību un no 2008. gada maija – vēl 8 stažieri. Līdz ar to ar 2009. gadu būs apmācīti 16 tiesneši, kurus varētu izvietot reģionos. Paralēli Tieslietu ministrijas darbības stratēģijā 2007. – 2009. gadam ir apņēmusies izstrādāt politikas plānošanas dokumentu par tiesu izvietojuma un infrastruktūras attīstību, tajā skaitā administratīvo tiesu izveidi reģionos. Norāda, ka TM apzinās administratīvo tiesu noslodzi, tāpēc paralēli tiek strādāts pie procesa efektivizēšanas. Ir neregulētas steidzamās lietas, kā arī ir izstrādāta koncepcija, kurā iekļauti vairāki procesa optimizēšanas varianti, kas paredz gan lietu pakļautības maiņu, gan tiesu instanču skaita reducēšanu, kas procesu padarītu ātrāku.

A. Jaunsleinis – jautā, vai ir veikts pētījums par to, vai visas administratīvā procesa lietas tiešām ir jāizskata administratīvā procesa kārtībā?

M. Bičevskis – norāda uz diviem virzieniem:

1) TM savā darbības stratēģijā ir paredzējusi atsevišķu lietu kategorijas, kuras tiek pakļautas civilprocesam. Uzsver, ka tādu lietu nav daudz, taču ir jāskatās uz to sarežģītības pakāpi, jo ir gadījumi, kad civiltiesisku strīdu risināšanai privātpersonas izmanto administratīvo procesu;

2) svarīgs tiesiskās paļāvības aspekts un sabiedrības tiesības uz taisnīgu tiesu. Ja valsts ir nolēmusi, kas ir administratīvam procesam pakļautie jautājumi, kuros valstij ir jāievēro kārtība un forma, tad nav iespējams mazināt lietu skaitu, taču ir iespējams mazināt lietu izskatīšanas daudzumu pa tiesu instancēm.

A. Jaunsleinis – vai visām lietām, kas tiek sauktas par administratīviem aktiem, tādām ir jābūt? Ierosina veikt analīzi par administratīvo lietu pakļautību administratīvajam procesam un pēc tam lemt par tālāku rīcību.

G. Bērziņš – norāda, ka TM savā darbības stratēģijā ir plānojuši izvērtēt Administratīvā procesa likumu, kas tiek darīts jau šobrīd.

A. Jaunsleinis un S. Šķiltere – min piemērus par to, kādi dokumenti ir administratīvie akti un kādi nav. Norāda uz to, ka jāpārskata administratīvo aktu veidi.

V. Reitere – norāda uz to, ka lietu izskatīšanas termiņi ir ļoti ilgstoši- vidēji pusotrs gads, ko nereti paildzina pārsūdzības iesniegšanas lietās. Pie tam, piemēram, personai administratīvais protokols tika sastādīts par īpašuma neuzturēšanu kārtībā, nosakot, ka personai jāsamaksā naudas sods un ir pienākums sakārtot īpašumu. Līdz tiesas sēdei attiecīgā persona joprojām to nebija sakārtojusi. Konkrētajā gadījumā pieteikums tiesā par administratīvās komisijas 29.09.2005 lēmuma atcelšanu iesniegts 2005. gada 1.novembrī, bet tiesas sēde notika 2007. gada 17.aprīlī.

M. Bičevskis – aicina LPS 3 nedēļu laikā iesniegt TM priekšlikumus par to, kurās lietās nepieciešams normatīvi noteikt, ka administratīvais akts stājas spēkā neatkarīgi no pārsūdzēšanas.

4. Problēmas, kas saistītas ar administratīvo aktu izpildi par Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu.

I. Pelnēna – informē par problēmām, kas saistītas ar administratīvo aktu izpildi Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu, atsaucoties uz vienu gadījumu Liepājas pilsētas domes praksē, kad, izpildot visas likumā paredzētās darbības, bijis problemātiski nojaukt konkrētu ēku, kurā īpašnieks turpinājis dzīvot pēc administratīvā akta stāšanās spēkā. Norāda uz to, ka pašvaldībām ir problemātiski pildīt tām uzliktos pienākumus nenoregulētās likumdošanas dēļ. Ierosina izdarīt grozījumus Būvniecības likumā, norādot izpildiestādi.

S. Mertena – piekrīt, ka Būvniecības likumā būtu nepieciešams paredzēt mehānismu, paredzot, ka pašvaldība, sadarbojoties ar policiju, varētu veikt personas piespiedu izlikšanu no dzīvojamās platības, ja ēku paredzēts nojaukt, pamatojoties uz administratīvo aktu.

M. Bičevskis – norāda uz iespējamību papildināt minēto normatīvo aktu. Risinājums meklējams, vienojoties TM, EM, IeM, LPS, kā arī RD.

Ierosina, ka TM šā gada 2. pusgadā organizēs sanāksmi, lai vienotos par iespējamajiem risinājuma variantiem mehānismam, kas regulē administratīvo aktu izpildi par Būvniecības likuma 31. panta pirmajā daļā paredzēto būvju nojaukšanu, tai skaitā grozījumu izdarīšanu Būvniecības likumā.

5. Dzīvokļu īpašumu reģistrācijas zemesgrāmatā problēmjaūtājumi.

I. Pelnēna.– likums Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju noteic, ka, ja tiek pieņemts lēmums par ēkas privatizāciju, tā tiek ierakstīta zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda. Likums Par dzīvokļa īpašumu noteic, ka zemesgrāmatas nodalījuma pirmajā daļā kā nekustamais īpašums norādāma daudzdzīvokļu māja ar atzīmi, ka tā sastāv no dzīvokļu īpašumiem, kā arī likumā noteiktas ziņas par dzīvokļa īpašumu. Reālā situācija ir tāda, ka pēc pašvaldības domes lēmuma pieņemšanas pie pirmreizējās ēkas ierakstīšanas zemesgrāmatā tiek norādīts, ka ēka sastāv no noteikta skaita dzīvokļu īpašumiem. Atsevišķi nodalījumi katram dzīvoklim netiek atvērti. Pēc dzīvokļu privatizācijas pabeigšanas katram īrniekam ir tiesības ierosināt īrētā dzīvokļa atsavināšanu. Liepājas pilsētas dome ir saņēmusi aptuveni 60 dzīvokļu atsavināšanas ierosinājumu. Saskaņā ar likumdošanu Liepājas pilsētas dome konkrētā gadījumā ir pieņēmusi lēmumu atļaut uzsākt dzīvokļu atsavināšanas procesu. Veicot mutiskas pārrunas ar Tiesu

administrāciju, (turpmāk tekstā – TA) tiek norādīts, ka pašvaldībai nav atsevišķi dzīvokļu nodalījumi, kā arī pašvaldībai konkrētajā mājā nav konkrēts dzīvoklis, tas ir, nav konkrēta dzīvokļa īpašumtiesības apliecinoša dokumenta. Norāda, ka lēmums par atsavināšanas procesa uzsākšanu, kurā norādītas konkrētas dzīvokļu īpašumu adreses, nevar tikt uzskatīts par īpašumtiesības apliecinošu dokumentu. Uzskata, ka atkārtota dzīvokļa īpašuma ierakstīšana zemesgrāmatā, pamatojoties uz Domes lēmumu par piekrišanu uzsākt tai piederošo dzīvokļa īpašumu atsavināšanas procesu, nav likumīga. Līdz ar to ir nepamatota pašvaldību līdzekļu izlietošana. Norāda uz nepieciešamību grozīt likumu par Nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā - pašvaldībām nav jāveic (reģistrējot uz pašvaldības vārda) konkrētā dzīvokļa īpašuma atkārtota reģistrācija zemesgrāmatā.

I. Kalniņa – skaidro likuma normas, kas regulē dzīvokļu ierakstīšanu zemesgrāmatā uz pašvaldību vārda, un norāda, ka pašvaldības lēmums par atsavināšanas procesa sākšanu nevar tikt uzskatīts par īpašumtiesību apliecinošu dokumentu.

I. Pelnēna – nepiekrīt I. Kalniņas paustajam viedoklim un uzsver, ka pašvaldības lēmumā par atsavināšanas procesa sākšanu ir norādīti konkrēti dzīvokļi ar konkrētām adresēm. Pauž neizpratni, kādēļ konkrēts dzīvoklis ir divas reizes jāieraksta zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda.

I. Kalniņa – norāda, ka esošā likumdošana noteic, ka dzīvoklis ir jāieraksta zemesgrāmatā un pašreizējā nodeva ir 6 LVL.

I. Pelnēna – uzsver, ka TA nav izpildījusi likuma Par dzīvokļa īpašumu 26. pantu, kas noteic, ka, ierakstot ēku zemesgrāmatā, jānorāda katra dzīvokļa īpašuma numurs, dzīvokļa kopējā platība, kā arī dzīvokļa īpašumā ietilpstošā kopīpašuma domājamā daļa.

M. Bičevskis – jautājumam ir juridisks raksturs, kas prasa papildu izvērtēšanu, tāpēc ierosina, ka TM sagatavos vēstuli Liepājas pilsētas domei par normatīvo aktu piemērošanu jautājumā par dzīvojamās mājas atsevišķu dzīvokļu ierakstīšanu zemesgrāmatā uz pašvaldību vārda.

6. Par likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. panta piemērošanu un interpretāciju.

R. Lazdāne – Ventspils pilsētas dome uzskata, ka ir pretruna starp likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” un Valsts pārvaldes iekārtas likuma normām. Konkrēti tiek domāts likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. pants, kas noteic, ka par minētajā liekumā noteikto mantu un finanšu līdzekļiem atbild domes priekšsēdētājs, taču viņam nav tiesību pieņemt vienpersoniskus lēmumus, ko ir tiesīga darīt tikai dome, tas ir, koleģiāla institūcija. Tāda atbildība, kāda noteikta koleģiālai institūcijai Valsts pārvaldes iekārtas likumā, neatbilst tam formulējumam, kas ietverts likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15.pantā. Jautājums jau ir ticis aktualizēts. Lūdz TM viedokli.

M. Bičevskis – TM jau ir sniegusi Ventspils pilsētas domei atbildi. Vai ir kaut kas papildus skaidrojams no Ventspils pilsētas domes puses?

R. Lazdāne – vēlas dzirdēt iespējamo problēmas risinājumu.

M. Bičevskis – norāda, ka vērtēt likumu pretrunas nav TM kompetencē.

R. Lazdāne – TM kompetencē ir izvērtēt likuma pretrunas. Valsts pārvaldes iekārtas likums ir vispārēja norma, savukārt likums „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” ir speciāla norma. TM būtu attiecīgi jāvērtē jaunākas normas pretruna ar vecāku likuma normu.

S. Mertena – norāda, ka likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” piemērošana ir Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) kompetence. Pašvaldībai būtu jāvēršas minētajā valsts pārvaldes iestādē un konsultējoties jāmeklē risinājumi.

M. Bičevskis – piedāvā, ka TM sagatavos vēstuli KNAB ar lūgumu izvērtēt likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 15. pantā ietverto tiesību normu atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma principiem. Tālāk LPS sadarbībā ar KNAB un Finanšu ministriju (turpmāk tekstā – FM) jārod iespējamie risinājumi minētajai problēmai.

M. Pūķis – uzskata, ka uzdotsais jautājums no Ventspils pilsētas domes bija par prettiesisku normu, kā izvērtēšana ir TM kompetence.

M. Bičevskis – akcentē, ka pašreiz nav konstatēta likuma normu pretruna, bet gan iespējamā kolīzija. Likuma normas valdībā iniciē konkrētas ministrijas savas kompetences ietvaros. TM ir gatava atbalstīt LPS kopējās sarunas ar MK, norādot, ka minētais jautājums jāvērtē KNAB sadarbībā ar FM, jo saskaņā ar valdībā sadalīto kompetenci tā ir KNAB kompetence.

V. Reitere –Norāda, ka LPS jau laikus informēja TM par šīs tēmas tuvāku izklāstu, tēma tika iekļauta sarunās un līdz ar to arī sarunās gaidām konkrētu TM viedokli par attiecīgo jautājumu, bet nevis to, ka jautājums tiek novirzīts citai institūcijai- KNAB.

M. Bičevskis – norāda, ka minētais jautājums sarunu kārtībā ticis iekļauts ar domu, ka LPS ir papildinājumi. TM apņemas atbalstīt minētā jautājuma iekļaušanu LPS un MK sarunu protokolā. Uzsver, ka TM nesniegs MK likumdošanas iniciatīvu.

S. Šķiltere – vēlas precizēt, ka šīsdienas sarunās tiek panākta vienošanās, ka jautājums ir jārisina; tā risināšana ir MK kompetence, kas uzdod uzdevumu konkrētai iestādei.

M. Bičevskis – atkārtoti, ka TM sagatavos vēstuli KNAB un atbalstīs jautājuma pieteikšanu LPS un MK sarunām.

S. Šķiltere un M. Bičevskis – vienojas par panāktās vienošanās iekļaušanu TM un LPS sarunu protokolā.

7. Publisko pasākumu civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (nepieciešamais finansējums).

V. Reitere – sarunas temats ir 2007. gada 8. maijā pieņemtie MK noteikumi Nr. 298 „Noteikumi par publiska pasākuma organizatora civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu”. Īsi pārstāsta MK noteikumu pieņemšanas vēsturi –MK 2006. gada 7. augusta komitejas sēdē (turpmāk tekstā – MKK) jautājums tika skatīts un tika uzdots TM, sadarbojoties ar LPS, papildināt paskaidrojuma rakstu ar informāciju, kā veidojas apdrošināšanas iemaksas par pasākumiem. Ņemot vērā, ka minētajam MK noteikumu projektam ir tieša ietekme uz pašvaldību budžetu, tika uzdots precizēt arī anotāciju. LPS anotāciju iesniedz MK, bet tālāk, skatot jautājumu šā gada februārī, MKK neatbalstīja iesniegto MK noteikumu projektu, tai skaitā nolēma, ka jāizvērtē nepieciešamā finansējuma ietekme. Tālāk šā gada 7. februārī bija TM iebilde un MK sēdē tika panākta vienošanās, ka papildu budžeta līdzekļus nav nepieciešams piešķirt pašvaldībām, un MK noteikumu projekts tika pieņemts esošo budžeta līdzekļu ietvaros, jo citām institūcijām arī nebija iebildes par papildu nepieciešamo finansējumu. Norāda, ka LPS nepiekrīt šādam lēmuma pieņemšanas pamatojumam. Uzskata, ka TM rīcība ir bijusi nekonsekventa. Norāda, ka pašvaldību izdevumi ir pietiekami lieli. Atsevišķas pašvaldības ir izteikušas priekšlikumu, ka pašvaldības būtu atbrīvojamas no pasākumu apdrošināšanas.

A. Jaunsleinis – lūdz padomu, kā LPS esošajā situācijā rīkoties.

M. Bičevskis – norāda, ka saskaņā ar LR tiesību sistēmu, ja likumos pieņemtie noteikumi tiek uzskatīti par neatbilstošiem Satversmei, tie tiek apstrīdēti Satversmes tiesā. Pretējā gadījumā likuma normas ir izpildāmas. Ja paaugstinās prasības pasākumiem, tad netiek rīkoti pasākumi. Uzsver, ka valstij nav jāfinansē pašvaldību pasākumi.

A. Jaunsleinis – ņemot vērā, ka pašvaldības nav tiesiskas noteikt nodokļu lielumu, likumdevējs ir noteicis, ka, uzliekot jaunus pienākumus pašvaldībām, ir jāparedz papildu finanšu līdzekļi. Tāpēc LPS ir veikusi aprēķinus par papildu izmaksu apjomu normas pildīšanai. Norāda, ka MK noteikumu virzīšanas sākumā bija viedoklis, ka būs nepieciešami papildu līdzekļi. Pašvaldībām

nav iespēja mainīt līdzekļu apjomu, līdz ar to tiek ierosināti grozījumi MK noteikumos. LPS minēto jautājumus virzīs uz sarunām ar FM.

S. Mertena – precizē, ka pasākumu apdrošināšana ir noteikta Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā, kas stājās spēkā 2005. gada septembrī. Iepriekšminētie MK noteikumi paredz tikai apdrošināšanas likmes lielumu, savukārt tas, ka būs nepieciešams noteikt civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, bija jau zināms likumprojekta izstrādes gaitā, līdz ar to finanses bija jāparedz jau likuma virzīšanas laikā, paredzot jaunu pašvaldību funkciju. Likuma anotācijā netika norādītas papildu nepieciešamās finanses, proti, likumprojekta ietekme uz pašvaldību budžetu.

S. Šķiltere – aicina TM saprast, ka likumdošanā pastāv norma, uzliekot pašvaldībām jaunus pienākumus, jāparedz finansējuma izmaiņas, kā arī norāda, ka saskaņā ar ratificēto Eiropas pašvaldību hartu pašvaldībām ir tiesības vērsties tiesā, ja netiek īstenotas to likumīgās tiesības. Uzsver, ka minētajā gadījumā, nepiešķirot papildu finanšu līdzekļus, tiek aizskartas pašvaldību likumīgās tiesības. Lūdz padomu, kurā tiesā pašvaldībām esošajā situācijā, kā arī līdzīgos gadījumos vērsties?

M. Bičevskis – piekrīt, ka gadījumos, kad valsts uzliek pašvaldībām papildu pienākumus, tiem ir jāparedz papildu līdzekļi. Taču norāda, ka pasākumu organizēšana ir pašvaldību autonomā funkcija, ko nosaka Likums par pašvaldībām, un kā autonoma funkcija tā jāveic par pašvaldības līdzekļiem. Jautājuma būtība ir nevis par pašvaldību autonomu funkciju izmaksām un pašvaldību spēju tās nodrošināt. TM pašreiz izstrādā politikas plānošanas dokumentus, lai uzlabotu likumu radīšanas mehānismu, kas paredzētu to, ka papildu funkcijām nepieciešamais finansējums tiktu paredzēts jau likuma izstrādes gaitā.

A. Jaunsleinis – norāda, ka LPS nav pretenziju pret to, ka ir nepieciešama pasākumu apdrošināšana, bet gan par to, ka TM MK noteikumu virzīšanas laikā mainīja viedokli.

M. Bičevskis – uzsver, ka LPS veiktie aprēķini nav nelietderīgi un tos varētu ņemt par pamatu, lai uzsāktu diskusiju par iespējamiem likuma grozījumiem.

S. Šķiltere – lūdz TM viedokli, kā LPS rīkoties turpmāk.

M. Bičevskis – balstoties uz MK 2007. gada 8. maija protokollēmumu, TM ir izveidota darba grupa ar uzdevumu izvērtēt Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā publisku pasākumu organizatoriem noteikto pienākumu apdrošināt civiltiesisko atbildību. Darba grupas ietvaros tiks izvērtēts, vai ir jāveic grozījumi normatīvajos aktos.

8. Citi jautājumi

M. Pūķis – ierosina izstrādāt plānu, kā samazināt to likumu skaitu, kas uzliek papildu pienākumus, kas būtu arī TM kompetence.

M. Bičevskis – informē par to, ka TM pašreiz izstrādā divus politikas plānošanas dokumentus, no kuriem viens paredz izstrādāt vienotu likumu informācijas sistēmas izstrādi, kurā būtu iespējams sekot līdzī likumu izstrādei un virzībai līdz spēkā stāšanās brīdim. Otrs dokuments paredz likumu piederības sadali starp ministrijām, likumu radīšanas cikliskumu un uzliek ministrijām likumu auditēšanas pienākumu, kad likumu normas reizi gadā tiek pārskatītas, balstoties uz sociālo partneru priekšlikumiem un iedzīvotāju sūdzībām, kas veicinātu arī likumu lietderības izvērtēšanu. Izmaiņas tiek paredzētas arī anotāciju sistēmā, paredzot, ka anotācijā tiek veiktas izmaiņas atbilstoši likuma virzībai.

S. Šķiltere – jautā, kuri varētu būt tie sociālie partneri, kas varētu sekot līdzī izdevumu daļai, kas attiecas uz pašvaldībām?

M. Bičevskis: redz divus sociālos partnerus – RAPLM, kurai būtu jāatbild par pašvaldību sadaļu, un LPS, kas ir TM definētais sociālais partneris, kas varētu sekot līdzī likumu virzībai gan valdībā, gan parlamentā. RAPLM un LPS savā starpā jāvienojas.

Sarunu noslēgums.

G. Bērziņš – izsaka pateicību sarunu dalībniekiem par piedalīšanos sarunās.

A. Jaunsleinis – izsaka pateicību TM un cer arī turpmāk uz veiksmīgu sadarbību.

Sarunas slēdz plkst. 13.00

Tieslietu ministrs

G. Bērziņš

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis

A. Jaunsleinis

Protokolēja

S. Segliņa